

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 6C/21/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5119202731
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Majeriková
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2023:5119202731.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina sudkyňou JUDr. Annou Majerikovou v spore žalobkyňa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/X, D., právne zastúpená JUDr. Branislav Samec, advokát so sídlom Národná 15, Žilina, proti žalovanému: E. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXX, právne zastúpený ADVOKÁTI Müller § Dikoš, s.r.o., so sídlom Závodská cesta 3911/24, Žilina, IČO: 36 864 455, o zaplatenie sumy 13.407,96 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu žalobkyne v celom rozsahu **z a m i e t a**.
- II. Žalovanému proti žalobkyni **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 6.3.2019 domáhala súdneho rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného zaplatiť jej sumu 13.407,96 eur s príslušenstvom titulom náhrady škody, ktorá jej bola spôsobená trestným činom. Uviedla, že je vlastníkom v žalobe špecifikovaných hnuiteľných vecí, ktoré sa pôvodne nachádzali v priestoroch bytu č. 5 na treťom posch. bytového domu č. 990/8 v Žiline na Ul. Kukučínova, ktoré hnuiteľné veci žalovaný v dobe od 28.11.2013 do 31.12.2013 počas výkonu jej väzby z uvedených priestorov vylučoval, zabezpečil ich odvoz do priestorov rodinného domu 272 v obci Ochodnica a následne ich svojvoľne predal rôznym osobám bez jej vedomia a súhlasu. Žalobkyňa podala na žalovaného listom zo dňa 8.9.2014 trestné oznámenie a tento deň je rozhodujúci pre začiatok plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie nároku na náhradu škody, nakoľko sa až po prepustení z väzby dozvedela o odsúdení hnuiteľných vecí. Trestné konanie sa vedie pred Okresným súdom v Žiline pod sp. zn. 29T/123/2017. Ku skutku, ktorým bola spôsobená škoda, došlo niekedy v období od 28.11.2013 do 31.12.2013 a žalobkyňa si v adhéznom konaní riadne uplatnila nárok na náhradu škody voči žalovanému. Ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje v zmysle ust. § 112 Občianskeho zákonníka premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bolo na súde alebo iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia. Výška škody bola vyčíslená odborným vyjadrením č. 2325/2017 vypracovaným spol. PATRIA s.r.o., znaleckou organizáciou a bola určená výška škody spôsobenej odcudzením hnuiteľných vecí v sume 13.407,96 eur ku dňu 28.11.2013. Žalobkyňa vyzvala žalovaného na mimosúdne vysporiadanie veci, keď adresovala žalovanému dňa 17.1.2019 predžalobnú výzvu, v ktorej mu poskytla dodatočnú lehotu na dobrovoľné plnenie povinností na náhradu škody do 15.2.2019, avšak bezvýsledne. K porušeniu právnej povinnosti, resp. protiprávnemu konaniu zo strany žalovaného došlo odcudzením vecí žalobkyne a okrem nápravy ujmy, ktorá nastala v jej majetkovej sfére formou poskytnutia peňazí zo strany žalovaného, požaduje i zaplatenie príslušenstva, úroku z omeškania 5 % ročne, a to odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na dobrovoľné splnenie povinnosti, t.j. od 16.2.2019 až do zaplatenia.

2. Žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 18.6.2019 (č.l. 51) k uplatnenému nároku uviedol, že škoda, ktorá mala vzniknúť v dôsledku tvrdeného protiprávneho konania žalovaného, a to odcudzením v žalobe vymenovaných huteľných vecí vo výške 13.407,96 eur žalovaný popiera. Z podanej žaloby nie je zrejmé, o aké konkrétne huteľné veci ide, iba s poukazom na všeobecný opis vecí nie je možné potvrdiť či sa v rozhodnom čase v byte všetky nachádzali. Nie je si vedomý toho, že by sa protiprávne zmocnil akéhokoľvek majetku patriaceho žalobkyni s úmyslom spôsobiť jej škodu, resp. získať tak pre seba majetkový prospech. Skutočnosť či došlo alebo nedošlo k odcudzeniu predmetných huteľných vecí a vzniku škody na strane žalobkyne je predmetom trestného konania vedeného Okresným súdom Žilina pod sp. zn. 29T/123/2017. Nárok na náhradu škody nemožno odvodzovať z odborného vyjadrenia, nakoľko o tom či bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal, môže rozhodnúť len súd, a to právoplatným odcudzujúcim rozsudkom o vine obžalovaného a do dnešného dňa nebol žalovaný uznaný za vinného z trestného činu, od spáchania ktorého žalobkyňa odvodzuje svoj nárok v tomto konaní. Žalovaný tiež poukázal na skutočnosť, že žalobkyňa si nikdy civilnoprávnou cestou neuplatnila nárok na vydanie huteľných vecí, ktoré by boli jej vlastníctvom. Doposiaľ ani z dokazovania v trestnom konaní jednoznačne nevyplýva, že by predmetné huteľné veci patrili žalobkyni a v trestnom konaní vyšlo najavo, že niektoré veci, ku ktorým boli predložené nadobúdacie doklady, mali byť od predajcov nadobudnuté spoločnosťou RKM Holding a Kima Slovakia s.r.o. a v súvislosti s preukazovaním vlastníckeho práva k predmetným huteľným veciam v trestnom konaní vyplýva, že v zmysle ktorej doklady o nákupe prevažne nezodpovedajú predmetom, ktoré sú predmetom ohodnotenia a vlastnícke právo žalobkyne k predmetným huteľným veciam je sporné. Navrhol vedené konanie prerušiť do právoplatného skončenia trestného konania.

3. Okresný súd Žilina samostatným uznesením č.k. 6C/21/2019-87 zo dňa 25.2.2020 konanie prerušil do právoplatného skončenia trestného konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 29T/123/2017, nakoľko rozhodnutie v prejednávanej veci záviselo s otázkou, na podklade ktorej si žalobkyňa voči žalovanému uplatnila nárok na náhradu škody, ktorá mala byť spôsobená jeho trestným činom. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.3.2020.

4. Strany sporu v priebehu konania zotrvali na svojej argumentácii v spore, ako táto vyplýva z ich vyššie opísaných písomných podaní.

5. Právny zástupca žalobkyne na doplnenie uviedol, že žalovaný odcudzil a neoprávnene odňal veci žalobkyni, čím jej spôsobil škodu. Uvedené konštatoval už v trestnom konaní okresný, neskôr krajský súd, kde žalovaného uznal za vinného z prečinu krádeže. Tiež žalovaného pôvodne okresný súd dokonca zaviazal k náhrade škody spôsobenej odcudzením vecí vo výške minimálne 2.597,96 eur. Krajský súd následne rozhodnutie zrušil iba z dôvodu, že si poškodená, resp. žalobkyňa v adhéznom konaní riadne a včas neuplatnila svoj nárok. Vlastníctvo vecí žalobkyne aj cena vecí vyplýva z posudku, ktorý predložili k žalobe a listinami, ktoré sa nachádzajú v trestnom spise 29T/123/2017. Žalovaný svoju obranu založil na tom, že tieto huteľné veci neboli vo vlastníctve žalobkyne, ale mali byť vo vlastníctve jeho spoločnosti, prípadne jeho osoby, to však nijakým spôsobom nepreukazuje. Žalobkyňa sa dozvedela o škode približne v auguste 2014, keď poslala aj výzvu žalovanému na vydanie vecí, následne teda podala trestné oznámenie, kde sa ustálila výška škody v zmysle ZP. Až po právoplatnom rozhodnutí vo veci vedela kvalifikovane určiť, kto je zodpovedný za krádež týchto vecí a následne nárok si mohla uplatniť voči konkrétnej osobe. Z tohto dôvodu vlastne bolo aj konanie prerušené, aby sa ustálilo, kto je zodpovedný za škodu, ktorá bola spôsobená a táto zodpovednosť bola preukázaná až právoplatným rozhodnutím. Poukázal na výzvu, ktorú adresovala žalobkyňa žalovanému dňa 26.8.2014, v ktorom žiadala, aby jej vydal huteľné veci, resp. aby jej vrátil huteľné veci. Tiež navrhol vypočítať žalobkyňu na preukázanie, že huteľné veci boli v jej vlastníctve. Právoplatným rozhodnutím v trestnej veci 29T/123/2007 bol žalovaný uznaný za vinného za to, že tieto veci odcudzil, jedná sa o úmyselné konanie a tento nárok bol uplatnený v rámci 10-ročnej premlčacej lehoty. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení udávala, že bola v roku 2013 zobratá do väzby a v auguste 2014, keď sa vrátila z väzby zistila, že nejaké veci z bytu jej žalovaný zobral a je to uvedené v trestnom spise. O skutočnej výške škody mala vedomosť, keď uplatnila a vyzvala žalovaného o vrátenie vecí, podala trestné oznámenie pre podozrenie z trestného činu krádeže.

6. Žalovaný v priebehu konania prostredníctvom zvoleného zástupcu naďalej rozporoval uplatnený nárok čo do jeho základu aj výšky. Vzniesol tiež námietku premlčania, a to s poukazom na skutočnosť, že

žalobkyňa si v trestnom konaní riadne a včas neuplatnila svoj nárok na náhradu škody voči žalovanému. Má za to, že v trestnom konaní nebolo preukázané nijakým spôsobom vlastnícke právo žalobkyne k jednotlivým huteľným veciam. Tieto neboli nakupované žalobkyňou ako fyzickou osobou, ale naopak, z finančných prostriedkov spoločností, v ktorých žalobkyňa a žalovaný figurovali a konkrétne poukázal na listinný dôkaz a to zmluvu o odkúpení huteľného majetku spoločnosti KIMA Slovakia spoločnosťou UPD Holding zo dňa 11.3.2012. Poškodená si nárok na náhradu škody, ktorú uplatňuje aj v tomto konaní, v danej výške uplatnila až na hlavnom pojednávaní dňa 4.3.2020, pričom táto žaloba bola podaná v roku 2019 napriek tomu, že ku škode malo dôjsť ešte v novembri 2013. V danom prípade nie sú naplnené zákonné predpoklady zodpovednosti za škodu a od toho sa odvíjajúceho nároku na náhradu škody uplatneného žalobkyňou. Žalobu žiadal v celom rozsahu zamietnuť.

7. Z obsahu listiny zo dňa 8.9.2014 „trestné oznámenie pre krádež majetku“ adresovaným OR PZ Žilina (čl. 10) vyplýva, že žalobkyňa podala trestné oznámenie pre krádež majetku - zariadenia bytu, ktoré z jej prenajatého bytu bolo neoprávnene prevezené na pokyn vtedajšieho prenajímateľa – žalovaného. Dňa 15.8. bola prepustená z väzby a nárokovala si svoje veci, ale dodnes ich žalovaný nechce vydať a podľa vyjadrenia jej veci predal alebo rozdal, čím jej spôsobil škodu približne v hodnote 60 tisíc eur. Jedná sa o jej osobný majetok a jej nájomná zmluva o prenájme bytu so spol. UPD Holding stále trvá, ale nie je jej umožnené byť užívateľ.

8. Z obsahu pripojeného trestného spisu sp. zn. 29T/123/2017 – vyšetrovací spis ČVS ORP-1072/2-Vys-ZA-2014 – zväzok prvý (čl. 241) súd zistil, že dňa 26.8.2014 žalobkyňa zaslala výzvu adresovanú žalovanému (UPD Holding s.r.o. Ochodnica) „ výzva na vrátenie osobného majetku“ s oznámením skutočností, že v byte mala osobný majetok v odhadovanej hodnote 60.000 eur, ktorý jej nebol vrátený a žiada o jeho vrátenie do troch kalendárnych dní od prevzatia. Výzva neprevzatá adresátom v odbernej lehote vrátené dňa 22.9.2014.

9. Z odborného vyjadrenia PATRIA s.r.o Žilina č. 22/2017 zo dňa 15.6.2017 (č.l. 11 dôkaz produkovaný žalobkyňou) vyplýva stanovenie všeobecnej hodnoty odcudzených vecí a tým aj výšky škody, ktorá vznikla skutkom odcudzenia k dátumu 28.11.2013 v rámci vyšetrovacieho spisu ORP-1072/2-Vys-ZA-2014 a úlohou znaleckej organizácie bolo stanoviť hodnotu vecí uvedených v opatrení ČVS:ORP-1072/2; v závere bola stanovená k 28.11.20136 všeobecná hodnota ohodnocovaných predmetov tak, ako boli špecifikované v závere znaleckého posudku (špecifikácia huteľných vecí totožné i v podanej žalobe) a celková všeobecná hodnota predmetov 13.997,86 eur.

10. Z rozhodnutia Krajského súdu v Žiline č. k. 3To/64/2022-1108 zo dňa 12.01.2023, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 12.01.2023 (čl. 103) súd zistil, že odvolací súd zrušil rozsudok okresného súdu Žilina sp. zn. 29T/123/2017 zo 17.05.2022 a obžalovaného – žalovaného uznal za vinného, že v dobe od 28.11.2013 do 31.12.2013 z priestorov bytu č. 5 na treťom posch. bytového domu č. 990/8 v Žiline na ul. Kukučínova a z ostatných priestorov bytového domu po uvoľnení nájomných priestorov z dôvodu ukončenia nájomného vzťahu zabezpečil odvoz huteľných vecí, a to sedacia - súprava PETER, - sklenený konferenčný stolík RICKY LCT009, - práčka so sušičkou zn. Hot-point Ariston, - mraziaci box, truhlicový, zn. Whirlpool, - doska na žehlenie CONTOUR M patriacich A. B., dal ich odviezť do priestorov rodinného domu pop. č. XXX v obci Ochodnica a následne ich svojvoľne predal rôznym osobám bez vedomia majiteľky huteľných vecí A. B., čím jej spôsobil škodu vo výške najmenej 1.162,35 eur, teda prisvojil si cudziu vec tým, že sa jej zmocnil a spôsobil tak malú škodu, čím spáchal prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr. zákona, za čo bol odsúdený. Z odôvodnenia rozhodnutia je nepochybné, že odvolací súd pri plnení prieskumnej povinnosti uviedol, že aj keď podľa názoru krajského súdu prvostupňový súd vykonal v predmetnej veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu, nie všetky vykonané dôkazy aj dôsledne vyhodnotil. Týka sa to najmä počtu vecí uvedených v napadnutom rozsudku, keď podľa názoru krajského súdu nie je možné u všetkých dospieť k nepochybnému záveru o výlučnom vlastníctve poškodenej k týmto veciam. Naopak, pri niektorých veciach z vykonaných dôkazov vyplýva záver, že obžalovaný sa opodstatnene mohol domnievať, že ide o veci, ktoré nadobudol s poškodenou z ich spoločného príjmu počas ich spolužitia ako druh a družka. Z vykonaných dôkazov vyplýva, že poškodená s obžalovaným začali spolu žiť v r. 2012, pričom začiatkom r. 2013 sa poškodená presťahovala zo svojho predchádzajúceho bytu do bytu na C. H. I. D. a do tohto bytu si z predchádzajúceho bytu doniesla aj niektoré časti zariadenia. Z vykonaných dôkazov nepochybne vyplýva, že niektoré veci, ktoré sa nachádzali v byte na Ul. Kukučínovej v Žiline boli zakúpené ešte v r. 2011, teda pred vzťahom obžalovaného s poškodenou a ide o veci – sedacia súprava PETER, zakúpená v novembri 2011,

sklenený konferenčný stolík RICKY zakúpený v decembri 2011, práčka so sušičkou zn. Hot-point Ariston zakúpená v apríli 2011, mraziaci box truhlicový zn. Whirlpool, zakúpený v novembri 2011 a doska na žehlenie CONTOUR M zakúpená v novembri 2011. Ide teda o veci, ktoré boli nepochybne zakúpené predtým než začal vzťah obžalovaného s poškodenou. V súvislosti s týmito vecami sa teda obžalovaný nemohol domnievať, že by išlo o veci zakúpené zo spoločných prostriedkov, resp. z firemných peňazí počas spolužitia s poškodenou. Pokiaľ však ide o ďalšie veci uvedené v skutku prvostupňového súdu, a to obývaciu stenu VIGO, manželskú čalúnenú posteľ a 2 ks matracov, 5 ks kovových regálov a kanvicu na úpravu vody zn. BRITA, z vykonaných dôkazov vyplýva, že tieto veci boli zakúpené už počas existencie vzťahu medzi obžalovaným a poškodenou, či už zo spoločných peňazí alebo z firemných peňazí. Obývacia stena VIGO bola zakúpená v máji 2013, manželská čalúnená posteľ a 2 ks matracov boli zakúpené taktiež v máji 2013, kovové regály boli zakúpené v decembri r. 2012 a kanvica na úpravu vody zn. BRITA bola zakúpená v júni 2013, túto skutočnosť potvrdzujú účtovné doklady o zakúpení uvedených vecí. Poškodená potvrdila, že manželskú čalúnenú posteľ a 2 ks matracov zakúpili už do nového bytu aj kovové regály a pokiaľ obžalovaný konštatuje, že išlo o veci zakúpené zo spoločných príjmov, resp. z firemných peňazí a tieto po vystaňovaní predal ako firemné veci, ktoré boli nadobudnuté počas jeho vzťahu s poškodenou, nemožno konštatovať, že následným predajom týchto vecí po ich vystaňovaní z bytu na C. H. sa dopustil krádeže. Pokiaľ sa obžalovaný opodstatnene domnieval, čo sa aj mohol vzhľadom na čas kúpy týchto vecí, že ide o firemné veci zakúpené zo spoločných prostriedkov, ktoré mal s poškodenou, resp. zakúpené z firemných peňazí, chyba u neho zavinenie v tom, že by si bol vedomý prisvojenia si cudzej veci. Krajský súd preto tieto veci vypustil zo skutkovej veci s tým, že v skutkovej vete ponechal uvedené len tie veci, ktoré boli preukázateľne zakúpené – nadobudnuté poškodenou pred začiatkom jej vzťahu s obžalovaným. Krajský súd tiež uviedol, že nemá žiadne pochybnosti, že veci uvedené v skutkovej vete rozsudku krajského súdu boli veci vo výlučnom vlastníctve poškodenej, ktoré nadobudla do vlastníctva ešte pred začiatkom jej vzťahu a spoločného spolužitia s obžalovaným. Preto po úprave skutkovej vety dospel krajský súd k záveru, že obžalovaný svojím konaním spôsobil poškodenej škodu vo výške 1.162,35 eur, ktorá čiastka predstavuje hodnotu vecí, ktoré boli vlastníctvom výlučne poškodenej. Pokiaľ ide o výrok o náhrade škody, tento krajský súd v napadnutom rozsudku zrušil a na rozhodovanie o nároku poškodenej na náhradu spôsobenej škody neboli podľa názoru krajského súdu splnené zákonné podmienky. Uviedol, že zo spisového materiálu vyplýva, že poškodená v trestnom konaní neuplatnila nárok na náhradu škody v súlade so zákonom, pokiaľ ide o určenie výšky, v akom sa nárok uplatňuje. Zo spisu vyplýva, že poškodená až na hlavnom pojednávaní dňa 4.3.2020 uplatnila prostredníctvom splnomocnenca nárok na náhradu škody, a to vo výške 13.407,96 eur. Takýto postup však nezodpovedá kritériu uplatnenia nároku na náhrady škody najneskoršie do skončenia vyšetrovania. Keďže nárok na náhradu škody zo strany poškodenej nebol uplatnený zákonom zodpovedajúcim spôsobom, krajský súd preto o takomto nároku ani nerozhodoval.

11. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

12. Podľa § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka, zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

13. Predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu patrí a/ porušenie právnej povinnosti, b/ vznik škody a c/ príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody, pričom všetky tieto predpoklady musia byť splnené, aby súd mohol vysloviť záver ohľadom nároku na náhradu škody. Pre zistenie, či žalovaný nesie zodpovednosť za škodu je rozhodujúce naplnenie objektívnych a subjektívnych predpokladov zodpovednosti za škodu v zmysle § 420 Občianskeho zákonníka. Žalovaný sa však s poukazom na § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka môže zbaviť zodpovednosti za škodu, ak preukáže, že škodu nezavinil.

14. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že žalovaný bol rozsudkom Krajského súdu v Žiline 3To/64/2022-1108 zo dňa 12.1.2023 uznaný vinným, že v dobe od 28.11.2013 do 31.12.2013 z priestorov bytu č. 5 na treťom poschodí bytového domu č. 990/8 v Žiline na Ul. Kukučínova a z ostatných priestorov bytového domu po uvoľnení nájomných priestorov z dôvodu ukončenia nájomného vzťahu zabezpečil odvoz hnutelných vecí, sedacia súprava PETER, sklenený konferenčný stolík RICKY LCT009, práčka so sušičkou Hot-point Ariston, mraziaci box truhlicový Whirlpool, doska na žehlenie CONTOUR M, patriacich žalobkyni, dal ich odvieť do priestorov rodinného domu s. č. XXX v obci Ochodnica a následne ich svojvoľne predal rôznym osobám bez vedomia majiteľky hnutelných vecí, čím jej spôsobil škodu vo

výške najmenej 1.162,35 eur, teda prisvojil si cudziu vec tým, že sa jej zmocnil a spôsobil tak malú škodu, čím spáchal prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 Trestného zákona.

15. Podľa § 193 CSP veta tretia ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnutelný podľa osobitného predpisu a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

16. Podľa § 212 ods. 1 Tr. zákona, kto si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní a a) spôsobí tak malú škodu, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

17. Ústavný súd SR v Náleze sp. zn. IÚS 269/2011 zo dňa 23.11.2011 vyslovil, že: „rozsah viazanosti všeobecného súdu rozsudkom vydaným v trestnom konaní pri rozhodovaní v občianskom súdnom konaní v prípadoch, v ktorých sa zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu zhodujú s okolnosťami relevantnými, resp. podstatnými pre rozhodnutie v občianskoprávnom konaní, nemožno obmedziť len na závery o protiprávnom konaní, t. j. o spáchaní trestného činu, a o tom, kto ho spáchal“.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené súd konštatuje, že v danom prípade možno hovoriť o zodpovednosti za škodu žalovaného v rozsahu vyplývajúcom z citovaného trestného rozsudku. Následkom takéhoto konania žalovaného bol vznik škody, preto ak v trestnom konaní bolo právoplatne rozhodnuté, že žalovaný sa dopustil prečinu krádeže tým, že v dobe od 28.11.2013 do 31.12.2013 z priestorov bytu č. 5 na treťom posch. bytového domu č. 990/8 v Žiline na ul. Kukučínova a z ostatných priestorov bytového domu po uvoľnení nájomných priestorov z dôvodu ukončenia nájomného vzťahu zabezpečil odvoz hnuťelných vecí, a to sedacia - súprava PETER, - sklenený konferenčný stolík RICKY LCT009, - práčka so sušičkou zn. Hot-point Ariston, - mraziaci box, truhlicový, zn. Whirpool, - doska na žehlenie CONTOUR M patriacich žalobkyni (teda si prisvojil cudziu vec) a spôsobil jej škodu vo výške najmenej 1.162,35 eur (ktorá čiastka predstavuje hodnotu vecí, ktoré boli vlastníctvom výlučne poškodenej), a teda spôsobil tak škodu uvedeným konaním, potom záväznosť tohto rozhodnutia pre súd v civilnom konaní podľa § 193 C.s.p. znamená aj záväznosť v otázke naplnenia objektívnej stránky skutkovej podstaty predmetného trestného činu, teda existencie protiprávneho konania žalovaného, vzniku škodlivého následku a príčinnej súvislosti medzi nimi. U ostatných hnuťelných vecí špecifikovaných v žalobe nebolo v konaní žiadnym relevantným dôkazom preukázané vlastníctvo žalobkyne.

19. Rozhodujúcou otázkou, od riešenia ktorej bolo závislé prijatie záveru o premlčaní uplatneného práva bola otázka, odkedy začína plynúť premlčacia doba v prípade, ak nárok na náhradu škody zo strany poškodenej nebol uplatnený zákonom zodpovedajúcim spôsobom, najneskoršie do skončenia vyšetrovania a zo spisového materiálu v rámci trestného konania vyplýva, že poškodená v trestnom konaní neuplatnila nárok na náhradu škody v súlade so zákonom, pokiaľ ide o určenie výšky, v akom sa nárok uplatňuje. Zo spisu vyplýva, že poškodená až na hlavnom pojednávaní dňa 4.3.2020 uplatnila prostredníctvom splnomocnenca nárok na náhradu škody, a to vo výške 13.407,96 eur.

20. Vzhľadom na to, že žalovaný vzniesol námietku premlčania, súd sa ďalej zaoberal otázkou, či sa žalovaný dovolal premlčania uplatneného nároku účinne.

21. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej. Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovolá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

22. Podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

23. Podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

24. Podľa § 112 Občianskeho zákonníka, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

25. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premlčania takto zabraňuje dlhodobému trvaniu práv a im zodpovedajúcim povinnostiam. Ak uplynula zákonom stanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej stanoveným spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať u súdu svojho práva. Dôvodné vznesenie námietky premlčania v občianskom súdnom konaní má totiž za následok, že súd nemôže oprávnenej osobe právo (nárok) priznať (§ 100 ods. 1 veta tretia Občianskeho zákonníka).

26. Pri premlčaní práva na náhradu škody je ustanovená kombinovaná premlčacia doba, a to subjektívna a objektívna. Začiatok subjektívnej a objektívnej premlčacej doby je stanovený odlišne, na seba nezávisle a ich plynutie a skončenie je tiež vzájomne nezávislé. Subjektívna premlčacia doba môže plynúť iba v rámci objektívnej premlčacej doby, ktorú nemožno prekročiť. Vzájomný vzťah týchto lehôt je taký, že ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí, a to aj napriek tomu, že poškodenému plynie druhá premlčacia doba. Objektívna premlčacia doba je trojročná a začína plynúť v okamihu škodnej udalosti. Subjektívna premlčacia doba je dvojročná a pre začiatok jej plynutia je významný primárny subjektívny prvok pozostávajúci z dvoch zložiek: 1. kedy sa poškodený dozvie o škode, pričom sa vyžaduje preukázaná vedomosť poškodeného o vzniknutej škode určitého druhu a rozsahu do tej miery, aby mohol svoj nárok uplatniť, vyčíslieť na súde žalobou (okamih vzniku škody, resp. vedomosť poškodeného o tejto škode sa pritom nemusí kryť okamihom škodnej udalosti, resp. protiprávnym konaním) a 2. kedy sa poškodený dozvie o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá. Pre vzťah objektívnej a subjektívnej premlčacej doby platí zásada, že lehota sa zo subjektívne stanoveným začiatkom nemôže skončiť neskôr, ako lehota s objektívne určeným začiatkom, ale môže skončiť najneskoršie s ňou.

27. Pokiaľ ide o premlčanie, súd vo všeobecnosti konštatuje, že pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej v zmysle § 106 Občianskeho zákonníka (ktorého aplikácia je v posudzovanom prípade relevantná) sa vyžaduje skutočná (preukázaná) a nielen predpokladaná vedomosť poškodeného o protiprávnom úkone alebo udalosti, ktorou bola škoda spôsobená, ale aj o tom, že vznikla majetková ujma určitého rozsahu, ktorú je možné objektívne vyčíslieť v peniazoch, aby mohla byť uplatniteľná na súde a ďalej vedomosť o tom, kto za ňu zodpovedá.

28. Pojem „dozvie sa o škode“ (§ 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka) znamená, že poškodený už disponuje takými relevantnými údajmi, ktoré mu umožňujú podať návrh na náhradu škody na súde, či uplatniť nárok na náhradu škody v trestnom konaní. Plynutie premlčacej doby je viazané na subjektívny moment, ktorý spočíva vo vedomosti poškodeného o spôsobenej škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. V každom prípade sa vyžaduje vedomosť poškodeného a nie inej osoby. Podstatné preto je, kedy sa poškodený dozvie o vzniknutej škode, nie teda len o možnom protiprávnom úkone či škodovej udalosti.

29. V danej prejednávanej veci súd rozhoduje o náhrade škody v občianskom súdnom konaní, vychádza v otázke riadneho uplatnenia nároku na náhradu škody v adhéznom konaní predovšetkým z rozhodnutí vydaných v trestnom konaní. Nie je však nimi (ani prístupom súdu v trestnom konaní k otázke uplatnenia nároku na náhradu škody) viazaný pri posudzovaní otázky premlčania nároku.

30. Trestné stíhanie voči konkrétnej osobe nezačína automaticky podaním trestného oznámenia (na rozdiel od civilného konania, ktoré začína doručením žaloby súdu a v ktorom žalovaného určuje výlučne žalobca), ale až vydaním uznesenia o vznesení obvinenia, ktoré je oprávnený vydať iba policajt alebo prokurátor. O tom, kto bude v trestnom konaní obvinený, teda rozhoduje orgán činný v trestnom konaní, nie poškodený – oznamovateľ. Aby bola naplnená podmienka adresnosti nároku voči konkrétnemu škodcovi, musí byť voči škodcovi najskôr vznesené obvinenie. Až po vznesení obvinenia môže byť nárok na náhradu škody uplatnený riadne. Z uvedeného vyplýva záver, že uplatnenie nároku na náhradu škody v rámci trestného oznámenia, t. j. vo fáze predprípravného konania, nie je riadnym uplatnením nároku, a to ani v prípade neskoršieho vznesenia obvinenia osobe, ktorú oznamovateľ v trestnom oznámení uviedol ako podozrivého. V adhéznom konaní môže súd rozhodovať o náhrade škody len vtedy, ak bol nárok na náhradu škody uplatnený riadne a včas. To platí aj v prípade, ak je obžalovaný uznaný vinným zo spáchania trestného činu. Ak nárok na náhradu škody nie je riadne a včas uplatnený, súd o náhrade

škody vôbec nerozhoduje, t. j. v odcudzujúcom rozsudku neuvedie žiadny výrok ohľadne náhrady škody, a to ani taký, ktorým by poškodeného odkázal s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

31. V prípade námietky premlčania je teda v konaní o náhradu škody, ktorému predchádzalo adhézne konanie, nutné posúdiť, či bol nárok na náhradu škody v trestnom konaní uplatnený, či bol uplatnený riadne a či poškodený v adhéznom konaní riadne pokračoval.

32. Inštitút tzv. spočívania plynutia premlčacej doby zabezpečuje nemožnosť premlčania práva počas doby, v ktorej sa účastník právneho vzťahu svojho práva domáha na súde (prípadne na inom príslušnom orgáne), t. j. po dobu súdneho (iného) konania a ak v ňom účastník riadne pokračuje, neplynie premlčacia doba vo vzťahu k právu, ktoré bolo v tomto konaní uplatnené. Prípacom takéhoto konania je aj tzv. adhézne konanie, teda konanie o nároku na náhradu škody v rámci trestného konania. Za riadne uplatnenie nároku súdna prax nepovažuje napríklad vyjadrenie poškodeného v tom smere, že sa pripája k trestnému konaniu s požiadavkou na náhradu škody, ako bude orgánmi činnými v trestnom konaní zistená. Obdobne je treba uviesť, že riadnym uplatnením nároku na náhradu škody v adhéznom konaní nie je samotné podanie trestného oznámenia, ak neobsahuje požiadavku, aby konkrétnej osobe bola uložená povinnosť na náhradu škody v určitej výške (uznesenie Najvyššieho súdu ČR z 24. mája 2006, sp. zn. 25 Cdo 2478/2004).

33. Z obsahu rozhodnutia Krajského súdu v Žiline č. k. 3To/64/2022-1108 zo dňa 12.01.2023, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 12.01.2023 nepochybne vyplýva, že žalobkyňa ako poškodená v trestnom konaní neuplatnila nárok na náhradu škody v súlade so zákonom, pokiaľ ide určenie výšky, v akej sa nárok uplatňuje. Poškodená až na hlavnom pojednávaní dňa 4.3.2020 uplatnila prostredníctvom splnomocnenca nárok na náhradu škody, a to vo výške 13.407,96 eur a takýto postup však nezodpovedá kritériu uplatnenia nároku na náhradu škody najneskoršie do skončenia vyšetrovania.

34. Súd je toho názoru, ak výrok v zmysle § 288 ods. 3 Tr. poriadku nebol v rozsudku vyslovený, nakoľko nárok na náhradu škody nebol uplatnený riadne a včas, súd tým dáva najavo aj to, že právo nebolo uplatnené riadne a počas trestného konania bežala premlčacia lehota a nedošlo k jej spočívaniu. Ustanovenie § 112 Občianskeho zákonníka upravuje spočívanie premlčania iba v tom prípade, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje. Za uplatnenie práva, ktorého cieľom je zachovanie premlčacej doby, treba považovať úkon oprávneného smerujúci k tomu, aby bolo rozhodnuté o existencii daného práva. Právo na náhradu škody sa v občianskoprávnom konaní uplatňuje žalobou (v trestnom konaní uplatnením nároku poškodeného v tzv. adhéznom konaní). Nad rámec uvedeného súd dodáva, že ak poškodený neuplatní nárok na náhradu škody riadne a včas, neznamená to, že takýto poškodený stráca postavenie poškodeného v civilnom sporovom poriadku, ktorý preukazoval výšku škody a príčinnú súvislosť medzi trestným činom a vzniknutou škodou.

35. V prejednávanej veci zo skutkových zistení vyplývajúcich z výsluchu žalobkyne bolo nepochybné, že v auguste 2014 zistila, že nemá v byte na H. C. XXX/X žiadne zariadenie a dňa 26.8.2014 vyzvala žalovaného o vydanie veci - osobný majetok v odhadovanej hodnote 60.000 eur a dňa 8.9.2014 podala trestné oznámením pre krádež majetku zariadenia bytu, ktoré neoprávnene zobral žalovaný. Podľa názoru súdu dvojročná subjektívna premlčacia doba na uplatnenie práva na náhradu škody (v zmysle ustanovenia § 106 ods. 1) v prípade škody na veciach jej začiatok bol viazaný na okamih (august 2014 resp. 8.9.2014), keď žalobkyňa ako poškodená zistila stratu vecí a mala k dispozícii údaje (o majetkovej ujme - škode ako i zodpovednom subjekte), ktoré jej umožňovali podať žalobu o náhradu škody na súde t.j. keď mala vedomosť o rozsahu majetkovej ujmy a to aspoň v približnej sume 60.000 eur (s možnosťou jej dodatočného spresnenia). Dozvedieť sa o škode znamená, že sa poškodený dozvie o majetkovej ujme určitého druhu a rozsahu, ktorú možno natoľko objektívne vyčíslit' v peniazoch (aspoň v približnej sume s možnosťou jej dodatočného spresnenia), že možno právo na jej náhradu dôvodne uplatniť na súde. Nie je potrebné, aby poškodený poznal rozsah (výšku) škody presne napr. na základe odborného posudku. Teda má k dispozícii také informácie o okolnostiach vzniku škody, na základe ktorých sa javí zodpovednosť určitej konkrétnej osoby dostatočne pravdepodobná (naisto možno zodpovednosť určitej osoby zistiť až na základe dokazovania v súdnom konaní, ktoré je začaté až podaním žaloby, teda uplatnením nároku na súde). Súd sa zaoberal otázkou a to premlčaním v súvislosti so začatím plynutia objektívnej a subjektívnej lehoty. Uplynutím subjektívnej premlčacej doby (august 2016 resp. 8.9.2016) došlo k premlčaniu uplatňovaného nároku, keď škoda bola spôsobená v období od 28.11.2013 do 31.12.2013. Začiatok objektívnej a subjektívnej premlčacej doby je ustanovený odlišne, čo do svojho

začiatku aj konca sú obidve doby od seba nezávislé a ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí bez ohľadu na druhú premlčaciu dobu.

36. V danej veci žaloba bola podaná na súd dňa 6.03.2019, t.j. po vyše 5 rokov od spôsobenia škody. Ak totiž odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá, do uplatnenia práva na náhradu škody uplynie lehota uvedená v § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka a dlžník namieta premlčanie, právo sa premlčalo. Neprichádza potom už do úvahy posudzovanie otázky premlčania aj z hľadiska objektívnej premlčacej doby uvedenej v ustanovení § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ani keď ide o škodu spôsobenú úmyselne. Úmyselné uskutočnenie škodnej činnosti má len ten význam, že namiesto v objektívnej lehote troch rokov sa právo premlčuje, ak nejde o škodu na zdraví, najneskoršie do 10 rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla. Je potrebné zdôrazniť, že ak odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá, do uplatnenia práva na náhradu škody uplynie čas uvedený v ustanovení § 106 ods. 1 a škodca namieta premlčanie, právo sa premlčalo, aj keď ide o škodu spôsobenú úmyselne. Neprichádza tu už do úvahy objektívna desaťročná premlčacia doba podľa ustanovenia § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ako sa mylne domnieval právny zástupca žalobcu). Na základe vyššie uvedených úvah súd dospel k záveru, že žalovaný dôvodne vzniesol námietku premlčania a preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

37. V prejednávanej veci súd po vyhodnotení dôkazov dospel k právnomu záveru o premlčaní žalobkyňou uplatňovanej peňažnej sumy 13.407,93 eur titulom náhrady škody, ktorá skutočnosť s poukazom na vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaného viedla k zamietnutiu žaloby.

38. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na ustanovenie § 262 ods. 1 CSP (o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí) v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

39. Žalovanému ako úspešnej strane sporu vznikol nárok na náhradu trov konania, a preto súd priznal žalovanému proti žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

40. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

Podľa ust. § 125 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podľa ust. § 125 ods. 2 CSP, odvolanie urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa ust. § 125 ods. 2 CSP, odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa ust. § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovej značky konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- b) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- c) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- d) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- e) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- f) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).